

INHOUD

EERSTE HOOFDSTUK

DEONTOLOGIE EN ETHIEK	11
1. Inleiding	11
1.1 Belgisch-Nederlands	11
1.2 Frans-Nederlands	13
1.3 Probleemschets	14
2. Deontologie	16
2.1 Oorsprong	17
2.2 Curriculum	18
2.3 Vrije beroepen	19
2.4 Tuchtcolleges bij wet	22
2.5 Eigen tuchtcolleges	24
2.6 Inhoud deontologie	25
2.7 Impact op professioneel handelen	26
2.8 Deontologie en overheid	28
2.9 Samengevat	30
3. Ethiek	31
3.1 Definitie	33
3.2 Etymologie	34
3.3 Soorten ethiek	35
3.3.1 Descriptieve ethiek	35
3.3.2 Normatieve ethiek	35
3.3.3 Toegepaste ethiek	36
3.4 Van filosofie naar ethiek	36
3.4.1 Jeremy Bentham	37
3.4.2 Immanuel Kant	38
3.4.3 Aristoteles	39
3.4.4 John Dewey	40
3.4.5 Van de prins geen kwaad	43
3.5 Toegepaste ethiek	45
4. Verschil deontologie-ethiek	48

WET RECHTEN VAN DE PATIËNT	53
1. Artikelsgewijze bespreking	54
1.A. Bizarre definities en hersenspinsels	54
1.B. Recht op kwaliteitsvolle dienstverlening	58
1.C. Recht op vrije keuze	60
1.D. Recht op informatie	61
1.D.1 Toelichting bij §1 van artikel 7	62
1.D.2 Toelichting bij §4 van artikel 7	63
1.D.3 Toelichting bij §3 van artikel 7	64
1.D.4 Toelichting bij §2 van artikel 7	66
1.E. Recht op toestemming	67
1.F. Recht op inzage dossier	73
1.G. Recht op privacy	78
1.H. Recht op klachtenbemiddeling	80
1.I. Vertegenwoordiging van de patiënt	84
1.J. Laatste woord meestal aan de beroepsbeoefenaar	91
1.K. Federale commissie “Rechten van de patiënt”	94
2. Evaluatie van de wet	95
2.A. Sterk juridisch	95
2.B. Geen coördinatie	97
2.B.1 Privacywetgeving	97
2.B.2 Beroepsgeheim	99
2.C. Vertrouwen	109
2.D. De patiënt	112
2.E. De beroepsbeoefenaar	116
2.F. Mankementen	117
2.G. Het dossier	121
2.H. De vertrouwenspersoon	122
2.I. Het probleem	123
2.J. Besluit	126

EUTHANASIE IN BELGIË EN NEDERLAND	131
1. Voor 2001-2002	132
1.A. Betekenis euthanasie	133
1.B. Casussen	135
1.C. Balanssuïcide	137
1.D. Cijfers	139
1.E. Wetgeving	142
1.F. Processen	144
1.F.1 Zaak Postma	145
1.F.2 Zaak Schoonheim	147
1.F.3 Zaak Chabot	150
1.F.4 Andere zaken	152
1.G. Verder beloop in Nederland	154
1.H. Hoe liep het in België?	156
1.H.1 Artsen	157
1.H.2 RWS	159
1.H.3 De loge	160
1.H.4 Raadgevend comité voor bio-ethiek	163
1.H.5 UG en VUB	164
1.H.6 Wetgeving	165
1.I. Vanwaar het verschil?	167
2. Analyse wetgeving	170
2.A. De Essentie	172
Commentaar	174
2.B. De Geraadpleegde Arts(en)	182
Commentaar	183
2.C. Minderjarigen	188
Commentaar	190
2.D. Wilsverklaring	192
Commentaar	194
2.E. Aangifte	199
Commentaar	202
2.F. De bevoegde commissies	205
Commentaar	208
2.H. Typisch Belgisch	212
Commentaar	213

8	3. Jaarverslagen	214
	3.A. Cijfers uit de jaarverslagen	216
	Commentaar	228
	3.B. Casuïstiek	240
	3.C. Vergelijking casuïstiek België-Nederland	252
	4. Na 2001-2002	255
	4.A. Relatie arts-patiënt	256
	4.A.1 In Nederland	256
	4.A.2 In België	260
	4.B. Cijfers naar levensverwachting	264
	4.B.1 Psychiatrische aandoeningen	265
	4.B.2 Dementies	269
	4.B.2.a. Nederland	270
	4.B.2.b. België	276
	4.B.3 Stapeling van ouderdomskwalen	278
	4.B.3.a. Nederland	279
	4.B.3.b. België	280
	4.C. Nieuwe ontwikkelingen	281
	4.C.1 Voltooid leven	282
	4.C.2 Zelfeuthanasie	287
	4.C.3 Palliatieve sedatie	294
	4.C.4 HEE	297
	4.D. Nieuwe standpunten	300
	4.D.1 België	300
	4.D.1.a. Wetsvoorstellen	300
	4.D.1.b. Broeders van Liefde	301
	4.D.1.c. Zorgnet-Icuro	304
	4.D.1.d. Vlaamse Vereniging voor Psychiatrie	305
	4.D.1.e. Advies nr. 73 van het Raadgevend Comité Bio-Ethiek	308
	4.D.1.f. Advies Nationale Raad Orde van Artsen	314
	4.D.2 Nederland	315
	4.D.2.a. Code Euthanasie 2018	315
	4.D.2.b. Richtlijn NVvP 2018	316
	4.E. Recente rechtspraak	318
	4.E.1 België	318
	4.E.2 Nederland	318
	5. Evaluatie van de wetgeving	321
	5.A. Het medisch model	321

Inhoud

5.B. Wetten en Praktijk	323	9
5.C. Hellend vlak?	331	
5.D. Psychiatrische aandoeningen	334	
5.D.1 Diagnostiek	334	
5.D.2 Behandeling	338	
5.D.3 Wilsbekwaamheid	344	
5.D.4 Maatschappij	348	
5.D.5 Besluit	350	
5.E. De Uitvoerder	354	
5.F. Hoeveel is te veel?	361	
5.G. Evaluatie van de toezichhoudende commissies	373	
5.H. Algemeen besluit van de evaluatie	377	
6. Toekomstverwachtingen	384	
6.A. Historische factoren	384	
6.A.1 Rechtspraak	384	
6.A.2 Verenigingen	386	
6.A.3 Artsenorganisaties	387	
6.A.4 Andere factoren	388	
6.A.5 Politiek	389	
6.B. Onmiskerbare problemen	390	
6.C. Heersende opvattingen	392	
6.D. Oplossingen?	393	
6.D.1 Nederland	394	
6.D.2 België	398	